

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

Index

[Εισαγωγή](#)

1. [Γνώση για το πρόβλημα](#)
2. [Καλωσορίζοντας τους νέους μαθητές](#)
3. [Επικοινωνία: Δάσκαλοι, Μαθητές, Οικογένειες](#)
4. [Μέθοδοι και projects](#)
5. [Αξιολόγηση](#)
6. [Επίβλεψη](#)
7. [Ανάλυση](#)
8. [Αναφορά μέσα και έξω από το σχολείο](#)
9. [Πώς να σχεδιάσετε για να κάνετε πλάνα για το μέλλον](#)
10. [Συλλογή και διάδοση των καλών πρακτικών](#)

Εισαγωγή

Ο διευθυντής είναι άμεσα εμπλεκόμενος στον προσδιορισμό των μαθητών που βρίσκονται σε κίνδυνο, στις οργανωτικές πτυχές, στο σύστημα σχέσεων που δημιουργούνται στο σχολείο, στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της μάθησης και στο σχεδιασμό της επέμβασης. Οπότε, οι οδηγίες καλύπτουν όλες τις ενέργειες που ένας διευθυντής κάνει για τον προσδιορισμό του προβλήματος και τα βήματα συνδέονται με την ικανότητα του όχι μόνο να τα διαχειρίζεται, αλλά και με την ικανότητα του να καθιερώνει αποτελεσματικές σχέσεις με την τοπική κοινωνία και με τον κοινωνικό αντίκτυπο του σχολείου. Για κάθε βήμα είναι πιθανό να έχουμε συνδέσμους, διαδικτυακές πηγές και αναφορές σε άλλα πρότζεκτς.

Γνώση για το πρόβλημα

Τί εννοούμε με τον όρο γνώση? Πρώτα απ'όλα θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη το νομικό σύστημα της κάθε χώρας σχετικά με την εκπαίδευση και την εξάσκηση, τις διαφορετικές περιόδους της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, τη οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος και τις επαγγελματικές πηγές σε Ευρωπαϊκό επίπεδο (European Qualification Framework). Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε και να συγκρίνουμε τα εθνικά συστήματα εκπαίδευσης, να λαμβάνουμε υπόψη το Ευρωπαϊκό σύστημα υποχρεωτικής εκπαίδευσης καθώς επίσης και τις διαφορετικές θεματικές περιοχές της εκπαίδευσης στην Ευρώπη. Το βέβαιο είναι ότι ένας διευθυντής θα πρέπει να γνωρίζει τις εθνικές και τοπικές οδηγίες της εκπαίδευσης και των συστημάτων εξάσκησης. Κάθε χώρα έχει τους δικούς της εθνικούς φορείς που έχουν αναλάβει να ενημερώνουν τους νόμους, αλλά εξαιτίας των διαφορών των συστημάτων θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη και τις επεμβάσεις σε περιφερειακό επίπεδο όσον αφορά τα σχολεία εξάσκησης και τα επαγγελματικά σχολεία. Ο διευθυντής θα πρέπει να γνωρίζει όλες τις πολιτικές, όλα τα προτζεκτς και γενικά όλους τους τρόπους να ανατρέψει την πρόωρη εκατάλειψη του σχολείου ώστε να είναι σε θέση να μεταφέρει αυτή τη γνώση σε κάθε μια περίπτωση ξεχωριστά. Αυτό είναι ένα στρατηγικό βήμα: κάθε χρόνο το σχολείο χρειάζεται να ξέρει πως να λειτουργεί, ως να διαχειρίζεται τους μαθητές που βρίσκονται σε κίνδυνο να εγκαταλείψουν το σχολείο και τί να προσφέρει στους μαθητές που είναι σε ανάγκη. Μετά από αυτό το βήμα ο διευθυντής θα αποφασίσει το "τί" και το "πώς" θα μεταφέρει στις ομάδες με τις οποίες συνεργάζεται για την καταπολέμηση του φαινομένου. Θα σχεδιάσει επίσης τη νέα σχολική χρονιά και πιο συγκεκριμένα, από τις διδακτικές στρατηγικές μέχρι τις οργανωτικές πτυχές, από τους ανθρώπινους μέχρι τους οικονομικούς πόρους.

Ιστοσελίδες

- [Facts and Figures](#)
Ευρωπαϊκό σύστημα εκπαίδευσης και θεματικές ενότητες από την ιστοσελίδα της EACEA (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency).
- [Thematic Reports](#)
Ευρωπαϊκό σύστημα εκπαίδευσης και θεματικές ενότητες από την ιστοσελίδα της EACEA (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency).
- [National Report](#)
Η εθνική αναφορά για την Πρόωρη Σχολική Εγκατάλειψη και η οποία έχει παραχθεί από τον κάθε ένα εταίρο που συμμετέχει στο project.
- [European Qualifications Framework](#)
Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Δεξιοτήτων για τη δια βίου μάθηση The European Qualifications Framework for lifelong learning (EQF) παρέχει ένα κοινό πλαίσιο αναφοράς το οποίο βοηθά στην σύγκριση των εθνικών συστημάτων δεξιοτήτων και των επιπέδων τους.

Καλωσορίζοντας τους νέους μαθητές

Οι περίοδοι υποδοχής αποτελούνται, για τους διευθυντές, από διάφορες δράσεις :

- Δημιουργία μιας ομάδας εργασίας (δάσκαλοι και άλλοι παίκτες που εμπλέκονται στις σχολικές δραστηριότητες)
- Σχεδιασμός ενός ετήσιου πλάνου δραστηριοτήτων για τους νέους μαθητές με ξεκάθαρους κανόνες
- Οργάνωση ενός εσωτερικού- σχεσιακού και διοικητικό- σύστημα επικοινωνίας (δείτε βήμα 3)

Η περίοδος καλωσορίσματος διαρκεί όλη τη χρονιά, οπότε ο διευθυντής πρέπει να γνωρίσει μαθητές, δασκάλους και τις οικογένειες όταν το πρόβλημα έρχεται στην επιφάνεια: συνεργασία και γρήγορη ανταλλαγή πληροφοριών είναι απολύτως απαραίτητα. Στο χτίσιμο του ετήσιου πλάνου δραστηριοτήτων οι διευθυντές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους όλες τις πιθανότητες, επίσημες ή όχι και οι οποίες μπορούν να βοηθήσουν να προσδιοριστεί και να λυθεί το πρόβλημα. Ο διευθυντής δεν μπορεί να διαχειριστεί όλες τις πτυχές των κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι μαθητές, πρέπει να έχει μια ισχυρή ομάδα συνεργασίας. Μια από τις πιο σημαντικές προσπάθειες της ομάδας εργασίας είναι να οργανώνει συμβουλευτικές δράσεις, να ορίζει τότε αυτές οι δράσεις μπορούν να λάβουν χώρα και πώς μπορούν να αναγνωριστούν και να προσδιοριστούν οι μαθητές που βρίσκονται σε ανάγκη. (πρέπει να έχουμε διαφορετικά επίπεδα συμβουλευτικής; πρέπει να αρχίσουμε με μια γενική πράξη καλύπτοντας όλους τους μαθητές; Και παρόμοιες ερωτήσεις). Οι τρόποι και οι χρόνοι της εξωτερικής επικοινωνίας είναι επίσης πολύ σημαντικοί. Αυτές οι πτυχές καλύπτονται στο τρίτο βήμα.

Πρότζεκτς

- [Course on Prevention of School Early Leaving](#)
Ντοκουμέντα, υλικά και εμπειρίες δασκάλων για καλή επικοινωνία με δύσκολους μαθητές και γονείς κ.α.
- [Autonomia, Life Skills E Peer Education](#)
Για να ενεργοποιήσετε μια ομάδα εργασίας θα ήταν χρήσιμο να εισάγετε φόρμες φροντηστηρίου και εκπαίδευση συνομηλίκων.

Επικοινωνία: Δάσκαλοι, Μαθητές, Οικογένειες

Για τον προσδιορισμό των μαθητών που βρίσκονται σε κίνδυνο, η επικοινωνία ανάμεσα σε όλους τους ενδιαφερόμενους είναι σημαντική για να δρουν δίκαια και έγκαιρα και προς το συμφέρον των μαθητών και της εκπαίδευσής τους. Ο ρόλος του διευθυντή είναι να προσδιορίσει ένα δίκτυο επικοινωνίας καθώς επίσης τους τρόπους και τους χρόνους που αυτή θα λαμβάνει χώρα μέσα και έξω από το σχολείο. Πρώτα απ'όλα ο διευθυντής εμπλέκει του δασκάλους οι οποίοι ημερησίως παρατηρούν του μαθητές και μπορούν να ανιχνεύσουν δυνητικούς κινδύνους στη συμπεριφορά τους. Στη συνέχεια θα πρέπει να εμπλέκει το προσωπικό, ιδιαίτερα αν υπάρχουν ξεκάθαροι ρόλοι μέσα στην τάξη και στο σχολείο, πρέπει να εμπλέκει τις οικογένειες και πιθανώς και άλλους δρώντες για να επιλύσει το πρόβλημα και να προτείνει καλύτερες ευκαιρίες. Υπάρχουν πολλά εργαλεία επικοινωνίας τα οποία τα σχολεία μπορούν να χρησιμοποιήσουν και να προσδιορίσουν μαθητές σε κίνδυνο. Χάρη στη νέα τεχνολογία, ο έλεγχος κάποιων δεικτών, όπως είναι οι απουσίες ή οι καθυστερήσεις μπορεί να γίνει πιο άμεσα. Οι οικογένειες οι ίδιες μπορούν να έχουν τον έλεγχο αυτών των δεικτών εστω και από μακριά. Παρόλα αυτά, οι διευθυντές μπορούν να εφαρμόζουν επεμβάσεις ακόμα και όταν αναλαμβάνουν την εκπαίδευση των οικογενειών μαζί με τους δασκάλους σ'αυτα τα θέματα μέσω περιοδικών συναντήσεων και αποτελεσματικής επικοινωνίας μέσω της σχολικής ιστοσελίδας.

Ιστοσελίδες

- [Course on Prevention of School Early Leaving](#)
Η διαδικτυακή πύλη του School Inclusion προσφέρει διαδικτυακά μαθήματα για δασκάλους με στόχο να τους βοηθήσει να επικοινωνούν εποικοδομητικά με τους μαθητές.
- [Product for teachers](#)
Προϊόντα που παράχθηκαν από δασκάλους που συμμετείχαν στο πρότζεκτ Stay@School και αναφέρεται σε άλλους δασκάλους ώστε να τους βοηθήσει να προσδιορίσουν και προλάβουν αυτές τις συμπεριφορές και καταστάσεις που μπορεί να οδηγήσουν στην πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου.

Μέθοδοι και projects

Ο διευθυντής πρέπει να διαμοιράζει νέες τεχνικές νέες διδακτικές στη δουλειά του για το λόγο ότι αυτές οι τεχνικές είναι σίγουρα πολύ σημαντικές στον εντοπισμό και τον προσδιορισμό των μαθητών σε κίνδυνο. Οι δράσεις που αποσκοπούν στην επανένταξη των μαθητών που είναι σε κίνδυνο, αποδεικνύονται επιτυχημένες όταν είναι στενά συνυφασμένες με τις πρακτικές εμπειρίες των μαθητών και τους καθιστούν πρωταγωνιστές στη μαθησιακή διαδικασία. Άρα η κεντρική ιδέα είναι να επιλέγουμε αυτού του είδους των δράσεων ως βάση σχεδιασμού δράσεων επέμβασης.

Ιστοσελίδες

- [Teaching methods](#)
Από τον τομέα 'πακέτο εξάσκησης' της διαδικτυακής πύλης του School Inclusion, μερικές στρατηγικές διδασκαλίας οι οποίες φαίνεται να είναι ιδιαίτερα χρήσιμες.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του σχολείου είναι ένα εργαλείο επέμβασης στα χέρια του διευθυντή. Βοηθά στον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της εξάσκησης και στον επανασχεδιασμό των μέτρων που αποβλέπουν στην ανατροπή των καταστάσεων κινδύνου. Ένα εργαλείο αξιολόγησης είναι και το CAF (Common Assessment Framework). Ο διευθυντής θα οργανώσει μια ομάδα ατόμων για αυτοαξιολόγηση και θα αναπτύξει ένα πλάνο δράσεων σχετικά με μαθητές που βρίσκονται σε κίνδυνο. Η διαδικασία εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης αποσκοπεί στον προσδιορισμό παραγόντων κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις πτυχές της οργανωτικής μάθησης που προτείνονται στο μοντέλο της CAF.

Ιστοσελίδες

- [EIPA European Institute of Public Administration](#)
Το Ευρωπαϊκό κέντρο αριστείας για την Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και οι νέες προκλήσεις της δημόσιας διοίκησης.

Επίβλεψη

Στα διάφορα στάδια της σχολικής χρονιάς, οι διευθυντές θα πρέπει να προετοιμάζουν τις δράσεις επίβλεψης που είναι απαραίτητες για τον προσδιορισμό παραγόντων κινδύνου και να παρέχουν λύσεις για το πρόβλημα. Πρώτον, η επίβλεψη ακολουθεί τις στρατηγικές φάσεις της σχολικής χρονιάς, δίνοντας έμφαση σε δείκτες όπως η επανάληψη, τα πρότυπα εγγραφής, εγκαταλείψεις, απουσίες και καθυστερήσεις, πρότυπα σημειώσεων και πειθαρχικές ποινές. Είναι σημαντικό ο διευθυντής να ετοιμάζει μαζί με τους δασκάλους ένα βιβλίο, μια ψηφιακή πηγή εύκολη στο διάβασμα, εύκολα μεταβιβάσιμη προς τα έξω κυρίως προς τις οικογένειες.

Ιστοσελίδες

- [External Support & Co-operation Module](#)
Είναι μια διαδραστική ενότητα που καλεί τους συμμετέχοντες να εμπλακούν με τον μαθητή που εγκαταλείπει πρόωρα το σχολείο, ερευνά τις αιτίες, τις συνέπειες και τα στηρίγματα που βοηθούν στην ανατροπή του προβλήματος.

Ανάλυση

Ποιά δεδομένα πρέπει να επιλέξει ο διευθυντής για να προσδιορίσει του κύριους παράγοντες κινδύνου; όταν η συζήτηση έρχεται στην ποσοτική ανάλυση το ερώτημα που μπαίνει είναι τις είδους αναγνώσματα μπορούν να δώσουν αυτά τα δεδομένα. Καθώς αυτά τα δεδομένα αφορούν στατιστικές, αυτό που είναι σημαντικό είναι η εκπαίδευση σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο. Πώς μπορούμε να κάνουμε πιο προσιτά αυτά τα δεδομένα; κάθε σχολείο και σύστημα εκπαίδευσης έχει προφανώς διαφορετική άποψη για το πρόβλημα της πρόωρης εγκατάλειψης και είναι συχνά δύσκολο να συγκρίνουμε δεδομένα μεταξύ διαφορετικών χωρών. Σίγουρα, ένα καλό σημείο αφετηρίας θα μπορούσε να είναι η ανάλυση των διεθνών δοκιμών (as OCSE PISA) για τον αλφαριθμητισμό καθώς πάντα προσφέρουν νέα για το ζήτημά μας, το κοινωνικό επίπεδο κ.α.

Ιστοσελίδες

- [Education Indicators in Focus \(EDIF\)](#)
Ένα μίγμα από κείμενα, πίνακες και γραφικών παρουσιάζονται εδώ ώστε να καταστήσει ενδιαφέρον το διάβασμα. Περιγράφει τα πιο ενδιαφέροντα θέματα των πολιτικών και των πρακτικών τοποθετώντας τους σε ένα Ευρωπαϊκό περιεχόμενο.
- [OCSE EDIF Education Indicators in Focus](#)
Μια σειρά από φυλλάδια δημοσιεύτηκαν σε τακτική βάση και αφορούν συγκεκριμένους δείκτες στην εκπαίδευση σχεδιασμένους από την αιτήσια δημοσίευση της OECD "η εκπαίδευση με μια ματιά".

Αναφορά

Η δημιουργία μιας ετήσιας αναφοράς για τους παράγοντες κινδύνου και ποσοστά πρόωρης εγκατάλειψης προτίθεται πρωταρχικά. Η αναφορά θα πρέπει να συντάσσεται κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς μέσω μια σειράς από παρατηρήσεις, ερωτηματολογίων, κάρτες αναφορών, ομάδες επικέντρωσης και γι' αυτό το λόγο φαίνεται να είναι στενά συνδεδεμένη με τα μονοπάτια της αυτοαξιολόγησης και ποιότητας.

Πώς να δημιουργήσετε μια αναφορά: συλλέγοντας μαρτυρίες (δάσκαλοι, οικογένειες, μαθητές και άλλοι που εργάζονται στο σχολείο) συγκρίνετε τις μαρτυρίες με άλλα εργαλεία που έχουν δημιουργηθεί από το σχολείο κατά τη διάρκεια της χρονιάς. Άλλες πιθανότητες: ετοιμάστε μια ερευνητική φόρμα για τους δασκάλους, μαθητές και οικογένειες κατά τη διάρκεια των διαφόρων σταδίων της σχολικής χρονιάς κα σε σχέση με τις δυσκολίες που καλείστε να αντιμετωπίσετε. Αφού έχετε συλλέξει και διαβάσει τα αποτελέσματα των καρτών, μπορείτε να συντάξετε την αναφορά.

Ιστοσελίδες

- [Teachers' testimonials](#)
Μαρτυρίες δασκάλων για τις πηγές και πρακτικές που αφορούν την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και είναι διαθέσιμες στη διαδικτυακή πύλη του Stay@School.
- [Success Story](#)

Μια συλλογή επιτυχημένων ιστοριών στην πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου που παρουσιάζει τις προοπτικές όλων όσων εμπλέκονται: διευθυντές σχολείων, δάσκαλοι, μαθητές και γονείς.

Πώς να σχεδιάσετε για να κάνετε πλάνα για το μέλλον

Στο τέλος των δραστηριοτήτων που έχουν λάβει χώρα κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, ο διευθυντής και η ομάδα εργασίας μπορούν να επανασχεδιάσουν τις επεμβάσεις για το μέλλον. Σ' αυτό το στάδιο να κάνετε οδηγίες για τη φάση επανασχεδιασμού με βάση το μοντέλο SWOT (Strengths Weaknesses Opportunities Threats) (Δυνατά σημεία, Αδυναμίες, Ευκαιρίες, Απειλές). Φυσικά το συγκεκριμένο μοντέλο μπορεί να χρησιμεύσει για μελλοντικό σχεδιασμό για τον προσδιορισμό μαθητών σε κίνδυνο, αλλά είναι επίσης συνδεδεμένο με την γενική επιλογή ποιότητας στα σχολεία και μπορεί να χρησιμοποιηθεί και μέσα σε άλλα μοντέλα όπως είναι το CAF.

Ιστοσελίδες

- [SWOT analysis](#)
Μια γενική εισαγωγή στο μοντέλο SWOT.
- [RapidBi](#)
Εργαλεία εκπαίδευσης στο μοντέλο SWOI.
- [EIPA European Institute of Public Administration](#)
Αναφορά στο μοντέλο Caf αξιολόγηση ποιότητα.

Συλλογή και διάδοση των καλών πρακτικών

Η καταγραφή των επεμβάσεων, η συλλογή των μεθόδων διδασκαλίας και οι αποτελεσματικές πρακτικές που χρησιμοποιούνται στο πεδίο του προσδιορισμού των κινδύνων στο σχολείο, είναι η βάση. Η χρήση των καλών πρακτικών και οι διαδοσή τους μπορούν να γίνουν με βάση τις φόρμες που το σχολείο θεωρεί τις πιο κατάλληλες, από τις θεσμικές μέχρι τις τοπικές. Η διάχυση των καλών πρακτικών στο internet (προτιμότερο όταν τα σχολεία λειτουργούν ως δίκτυα) είναι μια καλή αφετηρία, αλλά η καθημερινή τριβή με όλους αυτούς που συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία θα επιτρέψει να μετατρέψετε τις καλές πρακτικές σε πράξη, μέσω συλλόγων, δικτύων και μέσω της άμεσης εμπλοκής των ενδιαφερομένων.

Ιστοσελίδες

- [Best practice](#)
Μια μέθοδος διάχυσης και εφαρμογής των αποτελεσμάτων ενός πρότζεκτ.
- [PBworks](#)
Καλές πρακτικές και εφαρμογή τους σε κάθε περίπτωση.
- [L'accountability nella scuola](#)
Μια Ιταλική δημοσίευση για την ευθύνη στα σχολεία
- [Accountability](#)
Ευρέως χρησιμοποιημένα πρότυπα, κορυφαίες έρευνες και στρατηγικές συμβουλευτικές υπηρεσίες που βοηθούν οργανισμούς να γίνουν υπεύθυνοι και βιώσιμοι.